

Uchwała nr XXXVII/336/2017
Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej
z dnia 21 grudnia 2017r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) w związku z art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.)

Rada Miejska w Kuźni Raciborskiej
uchwała:

§ 1

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok, stanowiący część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, w brzmieniu określonym w załączniku stanowiącym integralną część niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kuźnia Raciborska.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK

Działania podejmowane w ramach niniejszego programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu przez młodzież, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych.

Jednocześnie, realizując obowiązek wynikający z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, uwzględniono w niniejszym programie przewidziane w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492) cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia:

1. Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi
2. Profilaktykę problemów zdrowia psychicznego i poprawę dobrostanu psychicznego społeczeństwa.

ROZDZIAŁ I. CELE PROGRAMU

1. Zapobieganie alkoholizmowi.
2. Zmniejszanie rozmiaru problemów alkoholowych występujących w środowisku.
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności terapii dla uzależnionych oraz członków ich rodzin.
4. Kontrola prawna i społeczna nad szkodliwym postępowaniem osób nadużywających alkoholu.
5. Tworzenie osobom uzależnionym niezbędnych warunków do radzenia sobie z problemem alkoholowym.
6. Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje do powstrzymywania się od spożycia alkoholu.
7. Profilaktyka uzależnień.

**ROZDZIAŁ II. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE
KUŹNIA RACIBORSKA.**

1. Dostępność alkoholu.

1) Dane na dzień 30.11.2017 r.

- a) liczba mieszkańców gminy: **11155**
- b) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy: **42**,
- c) na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada **ok. 266** mieszkańców gminy

2) Sprzedaż detaliczna - **27** punktów, w tym:

- a) typu A (o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa) - 27,
- b) typu B (o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa) - 25,
- c) typu C (o zawartości powyżej 18% alkoholu) - 25,
- d) limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) dla sprzedaży detalicznej na terenie Gminy Kuźnia Raciborska wynosi - 40, wykonanie - 26.

3) Sprzedaż w gastronomii - **15** punktów, w tym:

- a) typu A (o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwo) - 15,
- b) typu B (o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa) - 7,
- c) typu C (o zawartości powyżej 18% alkoholu) - 11,
- d) Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) na terenie Gminy Kuźnia Raciborska dla gastronomii wynosi - 30, wykonanie - 12.

4) Liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Kuźnia Raciborska zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży określa Uchwała Nr XLII/378/2006 Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia 25.05.2006 r.

5) Limit punktów sprzedaży dla sprzedaży detalicznej jak i gastronomii nie jest przekroczony.

6) Punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa nie są limitowane.

7) Porównanie liczby punktów sprzedaży alkoholu w kolejnych 5 latach.

2013 rok			2014 rok			2015 rok			2016 rok			2017 rok		
Detal	Gastr.	Suma	Detal	Gastr.	Suma	Detal	Gastr.	Suma	Detal	Gastr.	Suma	Detal	Gastr.	Suma
30	14	44	29	16	45	27	14	41	26	15	41	27	15	42

Z powyższego zestawienia wynika, że od 2014 do 2016 roku liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zmniejszyła się z 45 do 41, natomiast w 2017 roku zwiększyła się o 1 punkt.

2. Leczenie i działania na rzecz podjęcia leczenia.

- 1) Na podstawie danych Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku (dane na dzień 30.11.2017 r.):
  - a) wpłynęło **28** wniosków o wszczęcie postępowania mającego na celu poddanie osób leczeniu odwykowemu w tym:
    - **6** z MOPS,
    - **1** z Zespołu Interdyscyplinarnego,
    - **9** od rodzin,
    - **12** z Policji
  - b) skierowano **11** osób do lekarzy biegłych celem orzeczenia stopnia uzależnienia od alkoholu,
  - c) skierowano **6** wniosków do Sądu o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu oraz nadzoru kuratora,
  - d) kilka osób korzysta z tzw. „terapii dochodzącej” w grupach wsparcia organizowanych przy Chrześcijańskim Stowarzyszeniu „Bezpieczna Przystań” oraz przy parafii św. Marii Magdaleny w Kuźni Raciborskiej (Grupa „Paraklet”).
- 2) Najbliższa poradnia leczenia odwykowego (uzależnienia) znajduje się w Raciborzu, nie stwarza ograniczeń co do udzielanych porad.
- 3) Zainteresowani podjęciem leczenia nie mają żadnych ograniczeń ze strony Komisji w tym zakresie:
  - a) nie ma limitu osób kierowanych na leczenie,
  - b) Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego w Gorzycach dla mężczyzn i kobiet oraz Szpital w Rybniku Oddział Odwykowy dla kobiet wyznaczają terminy leczenia,
  - c) Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Terapii Uzależnień w Branicach przyjmuje pacjentów bezpośrednio po zgłoszeniu. Leczenie odbywa się w dwóch etapach:
    - I etap:** detox,
    - II etap:** rozpoczęcie terapii, gdzie zgłoszony zostaje przyjęty na oddział.

3. Profilaktyka.

- 1) W związku z istniejącym i ciągle narastającym zagrożeniem problemem alkoholowym wśród dzieci i młodzieży wynikającym w dużej mierze z:
  - a) ubóstwa,
  - b) pogłębiającej się dysfunkcji wychowawczej rodzin,
  - c) niewystarczającej oferty w zakresie zagospodarowania czasu wolnego,
  - d) niewystarczających wzorców/autorytetów realizujących zdrowy styl życia,
  - e) niewystarczającej świadomości rodziców nt. patologii dzieci i młodzieży, koniecznym jest finansowe wsparcie działań profilaktycznych.
- 2) Na terenie Gminy działa niewystarczająca liczba osób posiadających kwalifikacje terapeuty, socjoterapeuty lub psychoterapeuty, które podczas wykonywania swoich zadań zawodowych, mając bezpośredni kontakt z osobami chorymi lub zagrożonymi alkoholizmem, mogłyby na bieżąco udzielać im pomocy i wsparcia.

- 3) W celu kontynuowania terapii dla osób wychodzących z alkoholizmu podjęta zostanie próba utworzenia w Kuźni Raciborskiej Filii Poradni Uzależnień w Raciborzu.
- 4) Niektóre dane dotyczące problemu uzależnień na terenie Gminy Kuźnia Raciborska z 2017 roku:
- a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy **230** rodzinom na kwotę **671.783,00 zł**, w tym **34** rodzinom z powodu nadużywania alkoholu na kwotę **68.900,00 zł** (dane na dzień 30.09.2017 r.),
    - pomoc obejmowała zasiłki celowe i zasiłki okresowe, dzieci z rodzin z problemem alkoholowym u rodziców korzystały z pomocy w postaci obiadów w szkole lub przedszkolu,
  - b) na terenie Gminy Kuźnia Raciborska zostały przeprowadzone **1443** interwencje Policji, z czego około **60%** to interwencje w związku z nadużywaniem alkoholu (dane na dzień 30.11.2017 r.),
  - c) zatrzymano **30** osób do wytrzeźwienia, w tym **1** kobietę (dane na dzień 30.11.2017 r.),
  - d) zatrzymano **11** osób nietrzeźwych kierujących pojazdami silnikowymi, oraz **82** rowerzystów (dane na dzień 30.11.2017 r.),
  - e) na terenie Gminy Kuźnia Raciborska Policja zatrzymała **8** osób za posiadanie narkotyków, w tym **2** osoby nieletnie, natomiast za handel narkotykami Policja zatrzymała **1** osobę (dane na dzień 30.11.2017 r.),
  - f) Komisja finansowała między innymi:
    - realizację zadań w ogłoszonym konkursie o temacie „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych mieszkańców Gminy Kuźnia Raciborska poprzez upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży kultury fizycznej oraz systematyczny udział w rywalizacji sportowej i podnoszenie sprawności fizycznej”, przez kluby sportowe na terenie gminy – **105.000,00 zł**,
    - nieobozową akcję letnią dla dzieci pozostających w czasie wakacji w miejscu zamieszkania, we współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich w Rudach, Radą Sołecką w Rudzie Kozielskiej, Radą Sołecką w Jankowicach, Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi Budziska, Miejskim Ośrodkiem Kultury Sportu i Rekreacji w Kuźni Raciborskiej, Parafią Wniebowzięcia NMP w Rudach, Ochotniczą Strażą Pożarną w Rudach, Ochotniczą Strażą Pożarną w Siedliskach, Ludowym Klubem Sportowym w Rudzie Kozielskiej oraz Placówką Wsparcia Dziennego w Kuźni Raciborskiej – **ok. 37.700,00 zł**,
    - dyżury psychologa mające na celu konsultowanie, motywowanie do leczenia, oraz wsparcie psychologiczne dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych – **7.200,00 zł**,
    - spektakle profilaktyczne dla Społecznej Szkoły Podstawowej w Budziskach oraz Przedszkola nr 2 w Kuźni Raciborskiej – **680,00 zł**,

- szkolenie dla członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kuźni Raciborskiej pod nazwą: „Zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – praktyka pomocy rodzinom z problemem alkoholowym” – **2.000,00 zł**,
- opłaty biegłych sądowych – **1.120,00 zł**,
- opłaty sądowe – **240,00 zł**.

ROZDZIAŁ III. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK

1. Działalność profilaktyczna.

- 1) Realizacja programów za pośrednictwem jednostek organizacyjnych Gminy (w tym szkół i przedszkoli) oraz koalicjantów stałych takich jak: Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Kuźni Raciborskiej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej, Policja oraz wyłonionych w drodze otwartych konkursów, na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.), w sferach działalności publicznej określonych w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, ze szczególnym uwzględnieniem pkt 14 i 16;
- 2) Kontrola przestrzegania zasad sprzedaży i konsumpcji napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych;
- 3) Propagowanie zdrowego stylu życia;
- 4) Wspieranie działalności kulturalnej i sportowej prowadzonej w połączeniu z profilaktyką uzależnień;
- 5) Pomoc dzieciom i młodzieży w zagospodarowaniu czasu wolnego i organizacji wypoczynku (zwłaszcza w czasie ferii zimowych i letnich);
- 6) Uświadamianie rodzicom problemów dot. picia alkoholu i zażywania narkotyków przez dzieci i młodzież;
- 7) Organizowanie cyklicznych spotkań właścicieli punktów sprzedaży alkoholu z Policją, nt. sprzedaży nieletnim napojów alkoholowych;
- 8) Pomoc finansowa placówkom oświatowym i kulturalnym w realizacji działań związanych z profilaktyką uzależnień;
- 9) Finansowanie zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego;
- 10) Poszukiwanie nowoczesnych metod prowadzenia działań profilaktycznych (np. w formie konkursów w klasach wyższych).

2. Bezpośrednia pomoc medyczna i terapeutyczna osobom uzależnionym.

- 1) Pomoc finansowa osobom związanym ze środowiskiem w zdobywaniu kwalifikacji terapeuty, socjoterapeuty, psychoterapeuty, w zamian za pracę na rzecz osób dotkniętych problemem;
- 2) Monitoring środowisk dotkniętych i zagrożonych problemem alkoholowym;

- 3) Mobilizowanie uzależnionych osób do poddawania się leczeniu odwykowemu, pomoc w dotarciu do placówek;
- 4) Pomoc w uzyskaniu mieszkań dla osób wychodzących z nałogu lub bezdomności, wspieranie procesów resocjalizacji i integracji społecznej;
- 5) Tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu klubów AA oraz grup wsparcia;
- 6) Koncepcja utworzenia w Kuźni Raciborskiej Filii Poradni Uzależnień w Raciborzu;
- 7) Stałe współdziałanie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zapewnieniu niezbędnej pomocy materialnej osobom podejmującym leczenie i wychodzącym z nałogu;
- 8) Utrzymywanie stałego kontaktu i współpracy z:
  - Poradnią Uzależnień w Raciborzu oraz ośrodkami terapeutycznymi,
  - Zakładem Lecznictwa Ambulatoryjnego „Amicus-Med” w Kuźni Raciborskiej,
  - Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Kuźni Raciborskiej,
  - Wojewódzkim Ośrodkiem Lecznictwa Odwykowego w Gorzycach,
  - Szpitalem w Rybniku – Oddział Odwykowy,
  - Ośrodkiem Lecznictwa Odwykowego i Terapii Uzależnień w Branicach,
  - kuratorami sądowymi,
  - Prokuraturą oraz Sądem,
  - innymi instytucjami działającymi w zakresie uzależnień,
  - placówkami oświatowymi;
- 9) Informowanie społeczności lokalnej o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego i uzyskaniu pomocy specjalistycznej w tym zakresie (adresy, telefony, transport);
- 10) Organizacja punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (z dyżurem psychologa-terapeuty);
- 11) Wyposażenie lokalu na czasowy pobyt ofiar przemocy w rodzinie w niezbędny sprzęt i urządzenia;
- 12) Współpraca z Policją i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie zwalczania przemocy w rodzinie;
- 13) Współpraca z Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu w zakresie bezpośredniej opieki medycznej osobom zatrzymanym przez Policję.

3. Pomoc rodzinom z problemem alkoholowym.

- 1) Organizowanie pomocy wychowawczej i terapeutycznej dla członków rodzin;
- 2) Finansowanie kosztów pobytu dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w placówkach realizujących programy socjoterapeutyczne;
- 3) Kontrola placówek handlowych zarówno przez Policję jak i członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem wyeliminowania sprzedaży nieletnim alkoholu i wyrobów tytoniowych.

4. Poprawa bazy materialnej do działań profilaktycznych i leczniczych.

- 1) Zakup materiałów, urządzeń, usług i wyposażenia, niezbędnych do realizacji zadań powyższego programu;
- 2) Zakup materiałów szkoleniowych i programów do prowadzenia profilaktyki przez szkoły i organizacje pozarządowe.

5. Działalność szkoleniowa.

- 1) Wspólne narady członków koalicji trzeźwościowej;
- 2) Dyskusje na temat: Poszukiwanie i upowszechnianie skutecznych form pomocy rodzinom z problemami alkoholowymi i narkotykowymi;
- 3) Artykuły problemowe w prasie;
- 4) Kolportaż wydawnictw – ulotek, plakatów, broszur itp.;
- 5) Instruktaż dla rodziców, nauczycieli, trenerów, wychowawców, pedagogów i realizatorów programów profilaktycznych.

6. Finansowanie programu.

- 1) Środki finansowe uzyskiwane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w całości przekazywane są na realizację niniejszego programu;
- 2) Kwotę przewidzianą na realizację zadań określa budżet gminy.

7. Realizacja programu.

Realizatorem programu jest Urząd Miejski we współpracy z jednostkami organizacyjnymi Gminy (w tym: ze szkołami i przedszkolami), instytucjami kultury, MOPS, Policją, Zakładem Lecznictwa Ambulatoryjnego „Amicus-Med”, Poradniami ds. Uzależnień, organizacjami pozarządowymi oraz partnerami wyłonionymi w drodze konkursów, ze środków GKPirPA.

8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na podstawie Uchwały nr XXIX/265/98 Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia 26.03.1998 r., członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za każde posiedzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów.